

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
VLADA**

P R I J E D L O G

**ZAKON
O ROBNIM REZERVAMA KANTONA SARAJEVO**

*Obradivač: Direkcija za robne rezerve
Kantona Sarajevo*

Sarajevo, novembar 2024. godine

Na osnovu člana 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo ("Službene novine Kantona Sarajevo", br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17), Skupština Kantona Sarajevo, na sjednici održanoj dana _____ godine, donijela je

PRIJEDLOG

ZAKON O ROBNIM REZERVAMA KANTONA SARAJEVO

POGLAVLJE I - OPĆE ODREDBE

Član 1. (Predmet)

Ovim zakonom uređuju se načela poslovanja, struktura, uslovi za formiranje, zanavljanje, korištenje, skladištenje, čuvanje, tajnost, finansiranje, nabavka i prodaja, upravljanje i druga pitanja vezana za poslovanje robnim rezervama na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: robne rezerve).

Član 2. (Gramatička terminologija)

Gramatička terminologija korištenja ženskog ili muškog roda podrazumijeva uključivanje oba roda.

POGLAVLJE II - NAČELA POSLOVANJA, STRUKTURA, FORMIRANJE I OBNAVLJANJE ROBNIH REZERVI

Član 3. (Načela poslovanja i upravljanja robnim rezervama)

Načela poslovanja i upravljanja robnim rezervama su:

a) načelo snabdjevenosti i stabilnosti – Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Direkcija), posluje robnim rezervama primjenjujući odgovarajuće mјere u skladu sa zakonskim ovlaštenjima, te na taj način obezbeđuje i postiže snabdjevenost i stabilnost tržišta;

b) načelo tržišnog poslovanja - da se poslovanje robnim rezervama vrši prema uslovima na tržištu i u skladu sa principom jednakog pravnog položaja svih učesnika na tržištu;

c) načelo pažnje savjesnog privrednika i stručnjaka - da su poslovni subjekti koji posluju i upravljaju robnim rezervama dužni da u izvršavanju svojih obaveza postupaju sa povećanom pažnjom koja se u pravnom prometu zahtjeva za ovu vrstu obligacionih odnosa.

Član 4. **(Struktura robnih rezervi)**

(1) Strukturu robnih rezervi čine:

- a) primarne robne rezerve u pšenici, nafti, naftnim derivatima, ukapljenom naftnom plinu i ukapljenom prirodnom plinu;
- b) osnovni poljoprivredni, prehrambeni i industrijski proizvodi;
- c) meso i prerađevine od mesa;
- d) mlijeko i prerađevine od mlijeka;
- e) masnoće;
- f) zaslađivači;
- g) sol i začini;
- h) proizvodi od voća i povrća;
- i) dječja hrana;
- j) ostali prehrambeni proizvodi;
- k) sirovine, alati i reprodukcioni materijal za industriju;
- l) oprema i roba za opskrbu, smještaj;
- m)zdravstveno zbrinjavanje stanovništva;
- n) higijensko-kozmetički proizvodi i papirna konfekcija;
- o) asanaciona sredstva.

(2) Robne rezerve čine i novčana sredstva, u domaćoj i stranoj valuti, kao i vrijednosni papiri, koje treba da obezbijedi Kanton Sarajevo (u daljem tekstu: Kanton), Grad Sarajevo, općine na području Kantona i privredna društva od interesa za proizvodnju, nabavku i distribuciju roba.

(3) Robne rezerve su od posebnog interesa za Kanton i nalaze se u vlasništvu Kantona.

(4) Taksativno nabrojani popis roba koje mogu činiti primarne i robne rezerve iz stava (1) ovog člana nalazi se u prilogu 1. ovog zakona i predstavlja njegov sastavni dio.

Član 5. **(Formiranje robnih rezervi)**

- (1) Formiranje robnih rezervi vrši se na osnovu plana nabavke, proizvodnje i otkupa tržišnih viškova.
- (2) Poslovi robnih rezervi obavljaju se na osnovu srednjoročnog plana od pet godina i godišnjeg plana.
- (3) Nadležna kantonalna ministarstva daju prijedloge za izradu plana robnih rezervi u dijelu koji se odnosi na robe iz njihove nadležnosti.
- (4) Plan nabavke robnih rezervi Kantona donosi Vlada Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: Vlada), na prijedlog direktora Direkcije.
- (5) Direkcija je dužna da prilikom skladištenja robnih rezervi vodi računa o njihovom ravnomjernom razmještanju na teritoriji Kantona, imajući u vidu potrebe stanovništva u slučajevima korištenja tih rezervi.

Član 6. **(Plan robnih rezervi)**

Planom robnih rezervi utvrđuje se:

- a) vrsta, naziv, količina i vrijednost robnih rezervi koje se formiraju i zanavljaju;
- b) sredstva za finansiranje robnih rezervi i njihov raspored po namjenama;
- c) teritorijalni razmještaj robnih rezervi;
- d) uslovi pod kojima se određene vrste proizvoda koje su predmet robnih rezervi povjeravaju na skladištenje, čuvanje i zanavljanje drugim poslovnim subjektima.

Član 7.

(Kupovina robnih rezervi)

- (1) Robne rezerve formiraju se kupovinom roba od proizvođača u skladu sa propisima kojima se uređuje postupak javne nabavke, ugovaranjem proizvodnje pojedinih proizvoda i usluga, kupovinom roba od privrednih subjekata koji se bave trgovačkom djelatnošću i otkupom tržišnih viškova poljoprivrednih proizvoda od domaćih poljoprivrednih proizvođača u zemlji.
- (2) Robne rezerve se mogu formirati i kupovinom robe iz uvoza.

Član 8.

(Zanavljanje robnih rezervi)

- (1) Robne rezerve zanavljaju se zamjenom, prodajom, nabavkom, davanjem u zajam uz saglasnost Vlade i na druge načine, zavisno o vrsti i prirodi robe i roka upotrebe robe.
- (2) Krajni rok zanavljanja robe je 90 dana prije isteka roka upotrebe robe, osim ako posebnim zakonom nije drugačije regulisano.
- (3) Poslovni subjekti koji u svojim skladišnim kapacitetima čuvaju robe Direkcije, a u skladu sa ugovorima koje su potpisali sa Direkcijom, dužni su se strogo pridržavati roka iz stava (2) ovog člana za zanavljanja robe koja se nalazi u njihovim skladištima.

POGLAVLJE III – KORIŠTENJE, SKLADIŠTENJE I ČUVANJE ROBNIH REZERVI

Član 9.

(Korištenje robnih rezervi)

- (1) Robne rezerve mogu se koristiti za obezbeđenje snabdjevenosti i stabilnosti tržišta u slučaju:
 - a) obezbeđenja minimalnih potreba stanovništva u uslovima proglašenja ratnog stanja, proglašenja neposredne ratne opasnosti i proglašenja vanrednog stanja;
 - b) nastupanja vanrednih situacija – proglašenja elementarnih prirodnih nepogoda, tehničko-tehnoloških nesreća, prirodnih i drugih katastrofa i drugih većih nesreća i nepogoda zbog kojih nastupa nestabilno osnovno snabdjevanje ili može da nastupi potpuni prekid u osnovnom snabdjevanju, kao i drugih intervencija u datim vanrednim okolnostima;
 - c) intervencije na tržištu u uslovima poremećaja cijena i snabdjevenosti stanovništva i privrede;
- (2) Robne rezerve koje se koriste u slučajevima iz stava (1) ovog člana moraju se nadomjestiti u roku od ne dužem od 12 mjeseci od dana predaje robe istom vrstom i količinom robe koja čini robne rezerve, odnosno mora se preraspodjelom novčаниh

sredstava ili u budžetu Kantona osigurati novčana protuvrijednost za popunu te količine robe koja čini robne rezerve.

- (3) Vlada može izvršiti prenos pojedinih sredstava iz robnih rezervi uz naknadu ili bez naknade drugim organima i organizacijama, udruženjima i jedinicima lokalne samouprave, uz konsultacije sa direktorom Direkcije, pri čemu se posebno vodi računa o trenutnom stanju robnih rezervi.

Član 10.

(Poremećaj na tržištu)

Vlada će, na prijedlog direktora Direkcije, utvrditi šta se smatra poremećajem na tržištu i koje mjere intervencije treba preduzeti.

Član 11.

(Skladištenje i čuvanje robnih rezervi)

U cilju smještaja i čuvanja robnih rezervi obezbjeđuje se skladišni i drugi prostor izgradnjom, dogovorom o zajedničkim ulaganjima, kupovinom i zakupom skladišnog prostora.

Član 12.

(Poslovni prostori)

- (1) Vlada može poslovne prostore poslovnih subjekata čija je vlasnička struktura u cijelosti ili djelimično državni kapital, trajno staviti u funkciju skladištenja robnih rezervi.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Vlada može poslovne prostore u privatnom vlasništvu registrovanih poslovnih subjekata, privremeno staviti u funkciju skladištenja robnih rezervi uz naknadu, ako ocijeni da je to u skladu sa općim interesom Kantona i pozitivnim zakonskim propisima, a na prijedlog Direkcije.

Član 13.

(Obaveze poslovnih subjekata)

- (1) Poslovni subjekti sa kojima je ugovorené skladištenje roba iz robnih rezervi, dužni su osigurati higijensko - tehničke i zdravstvene uslove za održavanje robnih rezervi u ispravnom stanju.
- (2) Poslovni subjekti iz stava (1) ovog člana dužni su obezbijediti pravilno rukovanje i fizičku zaštitu robnih rezervi koje su im povjerene, kao i zaštitu tajnosti podataka.
- (3) Poslovni subjekti iz stava (1) ovog člana ne smiju robe koje su u vlasništvu Direkcije koristiti, staviti u promet, otuđiti i promijeniti im namjenu, preuskadištiti ih, odnosno njima raspolagati, bez pismenog odobrenja Direkcije ili protivno odredbama zaključenog ugovora.
- (4) Robe koje čine robne rezerve, a koje su uskladištene kod poslovnog subjekta iz stava (1) ovog člana ne mogu biti predmetom izvršnog postupka, niti osiguranja potraživanja trećih osoba prema tim poslovnim subjektima.
- (5) U slučaju pokretanja predstečajnog i stečajnog postupka nad poslovnim subjektom iz stava (1) ovog člana, a kod kojeg je uskladištena roba koja čini robne rezerve, priznaje

se izlučno pravo u korist Direkcije, na temelju ugovora o skladištenju, i to u količini i kvaliteti određenoj ugovorom, odnosno novčanoj protuvrijednosti ako robe koja čini robne rezerve nema.

Član 14. **(Osiguranje robnih rezervi)**

- (1) Poslovni subjekti sa kojima je ugovoreno skladištenje robe iz robnih rezervi, dužni su robu osigurati kod nadležnih osiguravajućih poslovnih subjekata, uključujući osnovne i dopunske rizike, policom vinkuliranom u korist Direkcije, a u slučaju uništenja, otuđenja ili korištenja robe suprotno odredbama zaključenih ugovora, odmah nadoknaditi štetu Direkciji u ukupnim kvantitativnim i kvalitativnim količinama ili odmah isplatiti nastalu štetu, na način propisan zakonom i ugovorom.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana Direkcija može izvršiti osiguranje robe koje se skladiše kod drugog poslovnog subjekta ukoliko to smatra opravdanim, o čemu odluku donosi Direktor.

Član 15. **(Popis roba robnih rezervi)**

- (1) Poslovni subjekti sa kojima je ugovoreno skladištenje robe iz robnih rezervi, dužni su vršiti redovan popis robe, te voditi druge vanbilansne evidencije o ulasku i izlasku robe iz skladišta, te takve evidencije redovno usklađivati sa knjigovodstvenim i drugim evidencijama Direkcije.
- (2) Direkcija je dužna vršiti redovnu kontrolu uskladištenih robe kod poslovnih subjekata iz stava (1) ovog člana najmanje jednom u šest mjeseci, a po potrebi i češće.

POGLAVLJE IV - TAJNOST PODATAKA

Član 16. **(Tajnost podataka poslovanja robnih rezervi)**

- (1) Direkcija posluje robnim rezervama na transparentan način, osim u slučaju podataka koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita tajnih podataka.
- (2) Cjelokupna struktura robnih rezervi, sveukupne količine robnih rezervi, sveukupna vrijednost robnih rezervi, skladištenje i zanavljanje robnih rezervi, kao i teritorijalni razmještaj robnih rezervi može se smatrati tajnim podatkom.
- (3) Dokumenti iz stava (2) ovog člana koji nose oznaku jednog od stepena tajnosti biće zaštićeni u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka.
- (4) Direktor Direkcije određuje stepen tajnosti podataka, u skladu sa propisima koji uređuju tajnost podataka.

Član 17. **(Postupanje Vlade)**

- (1) Nabavka robe za robne rezerve se vrši u skladu sa propisima kojima se uređuju javne nabavke, osim u slučajevima kada se vrši otkup poljoprivrednih proizvoda od poljoprivrednih proizvođača za koje je propisana zaštitna cijena, ili kada bi primjena

postupka javne nabavke dovela do otkrivanja tajnih podataka, o čemu Vlada donosi posebnu odluku.

- (2) Vlada će samostalno ili na prijedlog direktora Direkcije, po nastupanju okolnosti u članu 9. tač. a), b) i c) ovog zakona, ili u slučajevima hitnosti, odlukom naložiti direktoru Direkcije da na pojedinačne nabavke robnih rezervi, radova i usluga odredi oznaku stepena tajnosti i u skladu sa važećim zakonskim propisima izvrši nabavku roba, usluga i radova.
- (3) Hitnost se podrazumijeva u slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju vanredni događaj ili određeno stanje koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, privrednu aktivnost ili uzrokuje znatnu privrednu štetu, te velike nesreće ili katastrofe.

POGLAVLJE V – FINANSIRANJE, NABAVKA, PRODAJA I UPRAVLJANJE ROBNIM REZERVAMA

Član 18.

(Finansiranje robnih rezervi)

- (1) Finansiranje robnih rezervi Kantona obezbjeđuje se iz:
 - a) Budžeta Kantona;
 - b) sredstava ostvarenih prodajom robe;
 - c) kreditnih linija;
 - d) donacija u robi i novcu;
 - e) drugih izvora u skladu sa važećim propisima.
- (2) O vidovima finansiranja robnih rezervi Kantona, a u skladu sa Planom nabavki robnih rezervi, odlučuje direktor Direkcije, uz prethodnu saglasnost Vlade.

Član 19.

(Nabavka roba robnih rezervi)

- (1) Nabavku robe, odnosno zanavljanje robnih rezervi Direkcija obavlja kupovinom, zamjenom, prodajom i davanjem u zajam radi zanavljanja, a na način i u skladu sa članom 17. ovog zakona.
- (2) Nabavku poljoprivrednih proizvoda za koje su propisane zaštitne cijene, odobrava Vlada, na prijedlog direktora Direkcije.

Član 20.

(Prodaja robnih rezervi)

- (1) Roba iz robnih rezervi može se prodavati u sljedećim slučajevima:
 - a) radi zanavljanja krajnjim korisnicima, a prije isteka roka upotrebe;
 - b) intervencije na tržištu;
 - c) prodaje viškova kupljenih proizvoda iznad utvrđenog obima potrebnog za robne rezerve.
- (2) Uslove i postupak prodaje roba robnih rezervi, iz stava (1) tč. b) i c) ovog člana odobrava Vlada, na prijedlog direktora Direkcije.

Član 21.

(Upravljanje robnim rezervama)

Upravljanje robnim rezervama Vlada vrši na slijedeće način:

- a) odobrava Plan nabavke robnih rezervi, proizvodnje i otkupa tržišnih viškova za robne rezerve, kao i uslove prodaje robnih rezervi;
- b) odobrava obim i strukturu robnih rezervi;
- c) odobrava načine finansiranja robnih rezervi;
- d) odobrava način obezbjeđivanja i korištenja robnih rezervi;
- e) odobrava srednjoročni plan formiranja robnih rezervi od pet godina;
- f) usvaja Izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem u tekućoj godini za prethodnu godinu;
- g) donosi godišnji Program rada Direkcije i Finansijski plan Direkcije;
- h) donosi posebnu odluku u slučajevima kada se vrši otkup poljoprivrednih proizvoda od poljoprivrednih proizvođača;
- i) kada bi primjena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja tajnih podataka;
- j) u slučajevima krajnje hitnosti, u skladu sa članom 9. ovog zakona, nalaže rukovodiocu Direkcije da na pojedinačne nabavke robnih rezervi, radova i usluga odredi oznaku stepena tajnosti i u skladu sa važećim zakonskim propisima izvrši nabavku roba, usluga i radova;
- k) odobrava o privremenom angažovanju opreme i ljudi za potrebe Direkcije;
- l) odobrava korištenje robnih rezervi u skladu sa članom 9. ovog zakona na tržištima kantona, entiteta i Brčko Distrikta;
- m) dopunjuje ili vrši zamjenu određenih roba iz člana 4. stav (1) ovog zakona, a u slučaju nastanka okolnosti iz člana 9. ovog zakona;
- n) propisuje količine roba robnih rezervi za potrebe Kantona u formi normativa.

POGLAVLJE VI - POSLOVANJE DIREKCIJE ZA ROBNE REZERVE

Član 22.

(Poslovanje robnim rezervama)

- (1) Poslove robnih rezervi u Kantonu obavlja Direkcija, kao samostalna kantonalna upravna organizacija sa svojstvom pravnog lica.
- (2) U okviru svojih nadležnosti Direkcija:
 - a) vrši nabavku, zanavljanje, uskladištenje, distribuciju i transport robnih rezervi Kantona;
 - b) interveniše na tržištu, uz saglasnost Vlade, u slučaju poremećaja snabdijevanja ili drastičnog rasta cijena roba koje su predmet robnih rezervi;
 - c) vrši distribuciju roba iz robnih rezervi krajnjim korisnicima;
 - d) obavlja i druge poslove utvrđene ovim zakonom.

Član 23.

(Poslovanje Direkcije)

- (1) U okviru izvršavanja svojih poslova utvrđenih ovim zakonom, Direkcija zaključuje ugovore u svoje ime, a za račun Kantona.

- (2) Poslove nabavki roba za robne rezerve na domaćem tržištu Direkcija će obavljati samostalno.
- (3) Poslove nabavki roba za robne rezerve iz uvoza, Direkcija obavlja putem ovlaštenih spoljnotrgovinskih privrednih društava.
- (4) Za obaveze nastale po ugovorima koje Direkcija zaključi u svoje ime, a za račun Kantona, odgovara Kanton sredstvima budžeta.

Član 24.

(Zaključivanje ugovora)

Direkcija može zaključivati ugovore i preuzimati druge pravne radnje u svoje ime i za svoj račun kada se radi o preuzimanju prava i obaveza za samu Direkciju, a tiče se tekućeg poslovanja Direkcije.

Član 25.

(Direktor Direkcije)

- (1) Direktor Direkcije:
 - a) predstavlja i zastupa Direkciju;
 - b) organizira i osigurava zakonito, blagovremeno i efikasno obavljanje svih poslova i zadataka iz nadležnosti Direkcije;
 - c) donosi provedbene propise i druge opće i pojedinačne akte za koje je zakonom ovlašten i poduzima druge mjere za vršenje poslova iz nadležnosti Direkcije;
 - d) odlučuje, u skladu sa zakonom, o pravima, obavezama i odgovornostima državnih službenika i namještenika iz radnog odnosa i vrši druge poslove za koje je zakonom i drugim propisima ovlašten;
 - e) obezbeđuje saradnju Direkcije sa ministarstvima Kantona;
 - f) obezbeđuje saradnju Direkcije sa ostalim kantonalnim direkcijama, te sa direkcijama na nivou entiteta i Brčko Distrikta.
- (2) Direktor Direkcije predlaže Vladi:
 - a) program rada Direkcije koji sadrži Plan nabavki robnih rezervi;
 - b) finansijski plan Direkcije;
 - c) srednjeročni plan robnih rezervi;
 - d) količine roba robnih rezervi za potrebe Kantona u formi normativa;
 - e) načine korištenja i upotrebe robnih rezervi;
 - f) uslove prodaje robnih rezervi;
 - g) izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem u tekućoj godini za prethodnu godinu;
 - h) privremeno angažovanje opreme i ljudi za potrebe Direkcije;
 - i) da, u slučajevima hitnosti, u skladu sa članom 9. ovog zakona, odobri da se pojedinačne nabavke robnih rezervi, radova i usluga označe određenim stepenom tajnosti;
 - j) da, u slučajevima kada se vrši otkup poljoprivrednih proizvoda od poljoprivrednih proizvođača doneše posebnu odluku;
 - k) da, kada bi primjena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja tajnih podataka, o ovoj vrsti postupka doneše posebnu odluku;
 - l) propise i akte iz nadležnosti Direkcije.

- (3) Kontrolu poslovanja Direkcije vrše ovlašteni državni organi, a izvještaje o kontroli poslovanja Direkcije, razmatra Vlada.

POGLAVLJE VII – MREŽA PODRŠKE DIREKCIJI

Član 26.

(Osnivanje Mreže podrške)

- (1) Direkcija će za potrebe djelovanja u situacijama iz čl. 9 i 17. stav (3) ovog zakona osnovati Mrežu podrške Direkciji (u daljem tekstu: Mreža podrške).
- (2) U Mreži podrške Direkciji mogu biti uključene institucije, nevladine organizacije, privredna društva i sva pravna lica koja iskažu interes za pružanje podrške djelovanju Direkcije u situacijama iz stava (1) ovog člana.

Član 27.

(Rad Mreže podrške)

- (1) Radom Mreže podrške upravlja Koordinaciono tijelo kojim rukovodi direktor Direkcije ili lice koje ovlasti direktor.
- (2) U Koordinaciono tijelo iz stava (1) ovog člana, obavezno se imenuje predstavnik Kantonalne uprave civilne zaštite.
- (3) Mreža podrške koordiniše aktivnosti Direkcije i ostalih pravnih lica kako bi se na brz i efikasan način postigli efekti snabdjevenosti područja i obezbjedile minimalne potrebe stanovništva koje se nalazi u stanju potrebe.
- (4) Direktor Direkcije će donijeti pravilnik kojim će se detaljno urediti obrazovanje, djelokrug i rad mreže podrške i Koordinacionog tijela.

Član 28.

(Sredstva za opremanje i finansiranje Mreže podrške)

Direkcija će osigurati sredstva za rad Mreže podrške i Koordinacionog tijela u vanrednim situacijama.

POGLAVLJE VIII – NADZOR I KAZNENE ODREDBE

Član 29.

(Nadzor)

Nadzor nad provođenjem odredaba ovog zakona, u okviru Kantonalne uprave za inspekcijske poslove, obavljaju tržišna, sanitarna i veterinarska inspekcija Kantona, svaka iz svog djelokruga rada.

Član 30.

(Kaznene odredbe za poslovne subjekte)

- (1) Novčanom kaznom od 50.000 do 200.000 konvertibilnih maraka (u daljem tekstu: KM) kaznit će se za prekršaj poslovni subjekti ako:
- a) ne koristi robne rezerve u skladu s odredbom iz člana 13. ovog zakona;
 - b) ne izvršava obaveze iz ugovora o skladištenju robnih rezervi (čl. 14., 15.);
 - c) koristi robne rezerve suprotno uslovima koje propiše Vlada;
 - d) ne omogući licu ovlašćenom od strane Direkcije da vrši kontrolu količine i kvaliteta uskladištenih robnih rezervi, u skladu sa članom 15. ovog zakona;
 - e) na zahtjev ovlaštenog inspektora ne stavi na uvid isprave i svu potrebnu dokumentaciju koja se odnosi na robne rezerve;
 - f) ako se ispostavi da u svakom trenutku nema na stanju uskladištenu količinu robnih rezervi odgovarajućeg kvaliteta u skladu sa ugovorom o skladištenju;
 - g) ako blagovremeno ne spriječi i ne preduzme potrebne mjere pa zbog toga nastane materijalna šteta na robi koja čini robne rezerve.
- (2) Za slučajeve iz stava (1) tač. a), b), c), d), e), f) i g) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u poslovnom subjektu novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 KM.

Član 31.

(Kaznene odredbe za direktora Direkcije)

Novčanom kaznom od 2.000 do 20.000 KM kaznit će se direktor Direkcije ako:

- a) prodaje robu iz robnih rezervi suprotno uslovima koje utvrđi Vlada (član 20.);
- b) robu iz robnih rezervi povjeri na skladištenje i čuvanje suprotno čl. 13., 14. i 15. ovog zakona;
- c) ako ne obezbeđuje saradnju Direkcije sa kantonalnim ministarstvima;
- d) ako ne dostavi Vladi Program rada, Finansijski plan, Izvještaj o radu sa finansijskim izvještajem u tekućoj godini za prethodnu godinu Direkcije.

POGLAVLJE IX - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 32.

(Donošenje podzakonskih propisa)

U roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, direktor Direkcije donijet će:

- a) Pravilnik o načinu utvrđivanja kala, loma, rastura i rizika u skladišnim objektima;
- b) Pravilnik o materijalno-robnom poslovanju Direkcije za robne rezerve Kantona Sarajevo;
- c) Pravilnik o procedurama nabavke, skladištenja i zanavljanja robnih rezervi po izuzeću od propisa kojima se uređuju javne nabavke;
- d) Pravilnik o radu Mreže podrške.

Član 33.

(Započeti postupci)

Započeti postupci nabavke okončat će se po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 34.

(Prestanak važenja ranijeg propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o robnim rezervama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 13/99).

Član 35.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Kantona Sarajevo“.

**PREDSJEDAVAJUĆI SKUPŠTINE
KANTONA SARAJEVO**

Elvedin Okerić

Broj:
Sarajevo, .2024. godine

PRILOG 1.

**POPIS ROBA KOJA ČINI
ROBNE REZERVE KANTONA SARAJEVO**

I – PRIMARNE ROBNE REZERVE

- a. Pšenica
- b. Eurodizel-Diesel gorivo
- c. Motorni benzin BMB 95
- d. Lož ulje
- e. Mazut
- f. Petrolej
- g. Antifriz
- h. LPG
- i. LNG

II – OSNOVNI POLJOPRIVREDNI I PREHRAMBENI PROIZVODI

- a. Brašno
- b. Kukuruz
- c. Geršlo
- d. Riža
- e. Grah
- f. Ostale mahunarke
- g. Tjestenina
- h. Germa

III – MESO I PRERAĐEVINE OD MESA

- a. Rezerve mesa u živoj stoci
- b. Sušeno meso
- c. Mesne konzerve
- d. Riblje konzerve
- e. Mesne prerađevine

IV – MLJEKO I MLJEČNE PRERAĐEVINE

- a. Mlijeko u prahu
- b. Mlijeko trajno
- c. Sirevi

V – MASNOĆE

- a. Biljna mast
- b. Masti životinjskog porijekla
- c. Suncokretovo ulje
- d. Ostala biljna ulja

VI – ZASLAĐIVAČI

- a. Šećer
- b. Med
- c. Umjetni zasladživači

VII – SOL I ZAČINI

- a. Kuhinjska sol
- b. Začin za jelo
- c. Biber
- d. Mljevena paprika

VIII – PROIZVODI OD VOĆA I POVRĆA

- a. Voćna mermelada
- b. Sušeno voće
- c. Sušeno povrće
- d. Konzervirano voće
- e. Konzervirano povrće
- f. Zamrznuto voće
- g. Zamrznuto povrće

IX – DJEČIJA HRANA

- a. Adaptirano mlijeko u prahu
- b. Dječija hrana slana
- c. Dječija hrana voćna
- d. Keks
- e. Krem namaz

X – OSTALI PROIZVODI

- a. Voda
- b. Kafa, čaj i sokovi
- c. Orašasti plodovi, sjemenke, pahuljice
- d. Cjelodnevni suhi obrok
- e. Supe koncentrat
- f. Jaja u prahu
- g. Tamna čokolada

XI – SIROVINE, ALATI I REPRODUKCIJONI MATERIJAL ZA INDUSTRIJU

A – GRAĐEVINSKI MATERIJALI

- a. Betonsko željezo – rebrasto i glatko
- b. Cement
- c. Ciglarski proizvodi

B – HIGIJENSKO TEHNIČKA ZAŠTITA I OSTALA OPREMA

- a. Sve vrste HTZ opreme

- b. Oprema za spašavanje
- c. Nosila
- d. Sredstva veze i komunikacije

C – PROIZVODI OD PLASTIČNIH MASA

- a. Plastične folije
- b. Plastične cijevi za vodovod, kanalizaciju i plinovod

D – KARTONSKI I PAPIRNI PROIZVODI

- a. Roto-papir
- b. Karton
- c. Kartonska ljepenka

E – AKUMULATORI I ELEKTROLIT

- a. Akumulatori
- b. Elektrolit

F – VOZILA, AGREGATI I PUMPE

- a. Teretno vozilo
- b. Teretno vozilo sa dizalicom
- c. Teretno vozilo sa prikolicom
- d. Sanitetsko vozilo
- e. Dostavna vozila
- f. Čamci za spašavanje
- g. Agregati za struju
- h. Hidraulični alati
- i. Pumpe za vodu
- j. Potopne pumpe
- k. Pumpe za zagrijavanje i hlađenje

XII – OPREMA I ROBA ZA OPSKRBU, SMJEŠTAJ

- a. Kontejneri
- b. Mobilne kuhinje
- c. Šatori
- d. Vreće za spavanje
- e. Vreće za mrvacc
- f. Poljski ležajevi
- g. Jastuci
- h. Jastučnice
- i. Deke
- j. Plahte
- k. Spremnici za vodu
- l. Sanitarna oprema
- m. Ogrjevni materijali i oprema za zagrijavanje

- n. Oprema za zbrinjavanje otpada
- o. Komplet za jelo i piće (PVC)
- p. Plinska kuhalja s bocom
- r. Svjetiljka (aku, plinska i sl.)
- s. Sviće
- t. Šibice
- u. Krema za obuću

XIII – ZDRAVSTVENO ZBRINJAVANJE STANOVNITVA

- a. Lijekovi
- b. Medicinska sredstva
- c. Sanitetski materijal
- d. Sterilni setovi prve pomoći za domaćinstvo

XIV – HIGIJENSKO-KOZMETIČKI PROIZVODI I PAPIRNA KONFEKCIJA

- a. Deterdžent za rublje
- b. Deterdžent za suđe
- c. Pasta za zube
- d. Četkica za zube
- e. Pribor i preparati za brijanje
- f. Sapun
- g. Toalet papir
- h. Papirnati ručnici
- i. Higijenski ulošci
- j. Vlažne maramice
- k. Pelene dječije
- l. Pelene za inkontinenciju
- m. Sredstva za čišćenje i solna kiselina

XV – SREDSTVA ZA ASANACIJU

- a. Sredstva za dezinfekciju vode i prostora
- b. Sredstva za dezinsekciju
- c. Sredstva za deratizaciju

O B R A Z L O Ž E N J E

I PRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je:

Članom 18. stav (1) tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 1/96, 2/96-Ispravka, 3/96-Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17) kojim je propisano da **Skupština Kantona donosi zakone** i druge propise u okviru izvršavanja nadležnosti Kantona, izuzev propisa koji su ovim Ustavom ili zakonom dati u nadležnost Vlade Kantona.

II RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

(1) Obzirom na značaj Direkcije za robne rezerve Kantona Sarajevo, koja uz saglasnost Vlade Kantona Sarajevo samostalno obavlja poslove robnih rezervi na području Kantona Sarajevo, pristupilo se donošenju gore navedenog novog zakona iz razloga kako slijedi:

- a) radi boljeg definisanja načela poslovanja i upravljanja robnim rezervama Kantona Sarajevo;
- b) radi boljeg definisanja strukture, formiranja, obnavljanja, korištenja, skladištenja, čuvanja, finansiranja, nabavke i prodaje robnih rezervi;
- c) preciziranja tajnosti poslovanja i postupaka nabavki robnih rezervi;
- d) s obzirom da izmjena materijalnog propisa prelazi 51% sadržaja starog propisa.

(2) Obzirom na gore navedeno, a detaljno analizirajući materijalni propis koji je na snazi, došlo se do zaključka da je priprema novog zakona najefikasnije rješenje.

III PRIJEDLOG PRAVNIH RJEŠENJA

Članom 1. je propisan predmet zakona, odnosno kroz opće odredbe šta se uređuje navedenim zakonom, u smislu načela poslovanja, strukture, uslova za formiranje, zanavljanje, korištenje, skladištenje, čuvanje, tajnost, finansiranje, nabavka, prodaja, upravljanje i druga pitanja vezana za poslove robnih rezervi.

Članom 2. je propisana gramatička terminologija.

Članom 3. su propisana načela poslovanja i upravljanja robnim rezervama.

Čl. 4., 5., 6., 7., 8. propisana je struktura, formiranje, plan, kupovina i zanavljanje robnih rezervi.

Članom 9. propisano je korištenje robnih rezervi.

Članom 10. propisan je poremećaj na tržištu.

Članom 11. propisano je skladištenje i čuvanje robnih rezervi.

Članom 12. propisani su poslovni prostori.

Članom 13. propisane su obaveze poslovnih subjekata.

Čl. 14. i 15. propisano je osiguranje i popis roba robnih rezervi.

Članom 16. propisana je tajnost podataka poslovanja robnih rezervi, u skladu sa Zakonom o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09).

Članom 17. propisana je nadležnost Vlade, odnosno Direkcije u pojedinačnim nabavkama na koje se stavlja stepen tajnosti u skladu sa propisima.

Čl. 18., 19. i 20. propisano je finansiranje, nabavka i prodaja robnih rezervi.

Članom 21. propisano je upravljanje robnim rezervama.

Čl. 22., 23., 24. i 25. propisano je poslovanje robnim rezervama, poslovanje Direkcije, zaključivanje ugovora i djelokrug rada direktora Direkcije.

Čl. 26., 27. i 28. propisano je osnivanje, djelovanje Mreže podrške Direkciji i rad Koordinacionog tijela.

Članom 29. propisano je vršenje nadzora nad provođenjem zakona.

Čl. 30. i 31. propisane su kaznene odredbe.

Članom 32. propisano je donošenje podzakonskih propisa.

Članom 33. propisano je postupanje sa započetim postupcima.

Članom 34. prestana važenja ranijeg propisa

Članom 35. propisano je stupanje na snagu ovog zakona.

IV FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona obezbijeđena su finansijska sredstva u Budžetu Kantona Sarajevo, na poziciji Direkcije za robne rezerve Kantona Sarajevo.

OBRAZAC ZA PROVOĐENJE SVEOBUHVATNE PROCJENE UTICAJA PROPISA

Naziv prednacerta/nacrta/prijedloga propisa <i>(Obavezno navesti formu propisa: prednacrt, nacrt ili prijedlog propisa)</i>	Prijedlog Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo
Obradivač (naziv organa)	Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo
Datum	21.11.2024. godine
Pravni osnov za donošenje propisa	član 18. stav 1. tačka b) Ustava Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 1/96, 2/96 – Ispravka, 3/96 – Ispravka, 16/97, 14/00, 4/01, 28/04, 6/13 i 31/17)
1. Analiza stanja i identifikacija problema	
Opisite postojeće stanje i identificirane probleme u skladu sa članom 9. Uredbe. Analizirajte implikacije postojećeg stanja na ciljne grupe i druge zainteresirane strane. Analiza treba da obavezno sadrži obrazloženje neophodnosti normativno-pravnog rješavanja identificiranog problema u odnosu na druga moguća rješenja.	
Odgovor: Ključni problemi koji se javljaju u poslovanju Direkcije za robne rezerve (u daljem tekstu: Direkcija) jeste postupak nabavke robnih rezervi koji je označen državnom tajnom, neusklađenost sa propisima na državnom nivou, ovisnost Direkcije o radu drugih organa i institucija, nizak stepen zaštite imovine Kantona Sarajevo koja se nalazi u robnim rezervama, te srednjeročno planiranje. Nužno je napomenuti i da je na određena pitanja i Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine dao određene preporuke koje se tiču oblasti upravljanja robnim rezervama na teritoriji Fedeeracije Bosne i Hercegovine.	
Naime, važeći Zakon o robnim rezervama Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, broj: 13/99) propisao je da se podaci o poslovanju i plan robnih rezervi smatraju državnom tajnom. Imajući u vidu da je navedeni propis donezen prije važećeg Zakona o javnim nabavkama („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 39/14, 59/22, 50/24) i Zakona o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik Bosne i Hercegovine“, br. 54/05 i 12/09), u pogledu poslovanja Direkcije i rukovanju tajnim podacima, kao i u pogledu nabavki robnih rezervi postoji izrazito velika neusklađenost. Shodno tome, nužno je donijeti novi zakon, koji će biti u potpunosti usklađen sa važećim propisima kojima se regulišu pitanja iz državne nadležnosti i koji će u konačnici obezbjediti nesmetano poslovanje Direkcije.	
Ovim propisom također se unaprjeđuje rad Direkcije, kako samo poslovanje, tako i operativno djelovanje, dok se poslovni subjekti koji sarađuju sa	

Direkcijom mogu natjecati kroz uređen sistem javnih nabavki.

Također, bitno je istaći da Direkcija ne raspolaže velikim brojem zaposlenih, te da je u slučaju vanrednih okolnosti i potrebe ovisna o ljudskim resursima drugih institucija i pravnih lica, što umnogome može paralizovati pravovremenu reakciju. Stoga, ovim propisom će biti data mogućnost da se oformi mehanizam koji bi na koordinisan način djelovao prilikom vanrednih događaja ili određenih stanja koje zahtijevaju organizaciju i efikasnost u radu i koji bi uključio široku lepezu pravnih lica i institucija koji žele pomoći u navedenim situacijama i događajima.

Direkcija će ovim propisom unaprijediti također zaštititi imovinu Kantona koja se nalazi u robnim rezervama na način da se povećava rok prije isteka roka trajanja robe kada se mora izvršiti zanavljanje robe, definiše se da postoji izlučno pravo na robu koja je u vlasništvu Direkcije, a koja se nalaze na skladištenju i čuvanju kod privrednih društava sa kojima je sklopljen ugovor, te se obavezuje Vlada Kantona Sarajevo da će u slučaju korištenja robe u kriznim i vanrednim situacijama definisanim zakonom, Direkciji nadoknaditi istu robu ili njenu proutvrijednost u određenom roku.

Novim zakonom se jasno definišu vrste robe koje mogu biti dio robnih rezervi, te se obuhvataju strateške robe, odnosno resursi koji do sada nisu bili navedeni, kao i određene robe za posebne kategorije stanovništva, kao što je npr. dječja hrana.

Sa tim u vezi, moguće je provoditi u srednjeročno planiranje nabavki, te dostizanje preporučenih minimuma snabdjevenosti u slučaju vanrednih okolnosti.

2. Opći i specifični ciljevi propisa

Identificirajte opće i specifične ciljeve u skladu sa članom 10. Uredbe. Pri utvrđivanju ciljeva nužno je voditi računa o njihovoj preciznosti i konkretnosti, mjerljivosti, relevantnosti i ostvarivosti u jasno određenim rokovima.

Odgovor:

Opći: Transparentnije i efikasnije poslovanje Direkcije, usklađivanje sa postojećim propisima i zaštita imovine Kantona.

Specifični ciljevi: Provođenje preporuka Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, nabavka robnih rezervi će se u potpunosti provoditi kroz sistem javnih nabavki uz jasno propisane izuzetke, usklađivanje odredbi koje se odnose na zaštitu tajnih podataka, utvrđivanje srednjeročnog planiranja, zaštita imovine Kantona i poslovanja Direkcije, unaprjeđenje operativnog djelovanja Direkcije.

Svi navedeni ciljevi se u najvećoj mjeri postižu samim usvajanjem propisa, a najkasnije u roku od 6 mjeseci koliko je određen rok za donošenje propisanih pravilnika, osim mjere koja se odnosi na srednjeročno planiranje

3. Identifikacija mogućih opcija za postizanje utvrđenih ciljeva

Identificirajte moguće opcije za postizanje utvrđenih ciljeva u skladu sa članom 11. Uredbe.

Odgovor:

Opcija 1.

(Opcija zadržavanja postojećeg stanja kojom će se ukazati na posljedice nerješavanja identificiranih problema u narednom periodu)

Opis rješenja i osnovne implikacije: Zadržavanje postojećeg stanja će rezultirati daljnjom neusklađenosti propisa na osnovu kojeg Direkcija izvršava svoje poslovanje sa važećim propisima na državnom nivou koji regulišu pojedine segmente iz oblasti robnih rezervi. To u konačnici vodi trosskom, neefikasnom i manje transparentnom poslovanju.

Prethodna iskustva sugeriraju da je imovina Kantona u vidu robnih rezervi manje zaštićena po postojećim propisima, te da je Direkcija u situaciji u kojoj može ostati bez zaliha ukoliko se ne bi osigurala zakonska obaveza o nadoknađivanju istih. Kazne za kršenje odredbi postojećeg propisa izrazito su niske, što je i logično obzirom obzirom da je riječ o propisu koji je star 25 godina.

Postojeći propis uopće ne predviđa srednjeročno planiranje robnih rezervi, već samo godišnje.

Opcija 2.

(Opcija djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira)

Opis rješenja i osnovne implikacije: Ne postoji mogućnost djelimičnog rješavanja identificiranih problema parcijalnim normativnim rješenjima ili poduzimanjem određenih mjera izvan kreiranja ili mijenjanja regulatornog okvira. Obzirom na veličinu samog zakona koji reguliše poslovanje Direkcije, te posebno uvažavajući obim potrebnih izmjena zakonskih rješenja, donošenje potpuno novog propisa nameće se kao jedino ispravno rješenje.

Opcija 3.

(Opcija usvajanja novog i sveobuhvatnog normativnog okvira ili izmjena i dopuna postojećeg pravnog okvira kojim će se u potpunosti ili u najvećoj mogućnoj mjeri riješiti identificirani problem)

Opis rješenja i osnovne implikacije:

Donošenjem Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo rješavaju se svi navedeni problemi sadržani u postupku nabavke robnih rezervi koji je označen državnom tajnom, neusklađenost sa propisima na državnom nivou, ovisnost Direkcije o radu drugih organa i institucija, nizak stepen zaštite imovine Kantona Sarajevo koja se nalazi u robnim rezervama, te srednjeročno planiranje. Nužno je napomenuti i da je na određena pitanja i Ured za reviziju institucija u

Federaciji Bosne i Hercegovine dao određene preporuke koje se tiču oblasti upravljanja robnim rezervama na teritoriji Fedeeracije Bosne i Hercegovine.

4. Procjena uticaja identificiranih opcija

Izvršite procjenu uticaja u skladu sa članom 12. Uredbe.

Sve uticaje opisati navodeći:

- a) nivo uticaja: a) bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem), b) značajni uticaji, c) vrlo značajni uticaji
- b) glavne izvore podataka za procjenu,
- c) dostupne podatke i kvantitativne i kvalitativne pokazatelje, te
- d) analizu podataka i procjenu relevantnosti i obima uticaja te zaključak da li je uticaj pretežno pozitivan ili negativan.

Opcije	Opcija 1.	Opcija 2.	Opcija 3.
Fiskalni uticaji	Zadržavanje postojećeg stanja ne bi uticalo na prihode, odnosno rashode za tekuću i naredne dvije budžetske godine.	Vidjeti rubriku 3., opcija 2.	Donošenje novog pravnog okvira ne bi značajno uticale na prihode, odnosno rashode za tekuću i naredne dvije godine.
Ekonomski uticaji	Bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem)	Vidjeti rubriku 3., opcija 2.	Bez uticaja (ili sa zanemarljivim uticajem)
Socijalni uticaji	Zadržavanje postojećeg stanja rezultira nižim stepenom sigurnosti u smislu zaštite i opskrbe stanovništva u vanrednim okolnostima kao što su stanja elementarnih nepogoda, prirodnih katastrofa, ratova, prekida snabdijevanja, iz razloga nepostojanja direktnog mehanizma koordinacije.	Vidjeti rubriku 3., opcija 2.	Usvajanjem novog normativnog okvira uspostavlja se mehanizam koordinacije i operativnog djelovanja Direkcije, koji će moći na efikasan način i u najkraćem roku moći odgovoriti potrebama potencijalno ugroženog stanovništva, na taj način pružajući dodatnim sigurnost stanovništva u vanrednim okolnostima i u stanju potrebe.

Uticaji na zaštitu osnovnih ljudskih prava i sloboda	Zadržavanjem postojećeg stanja onemogućen je pravo na pristup informacijama, obzirom da je sadašnjim pravnim rješenjem propisano da poslovanje Direkcije ima oznaku državne tajne. Na taj način onemogućava se pristup informacijama za koje nije nužno da budu tajne.	Vidjeti rubriku 3., opcija 2.	Usvajanjem novog normativnog okvira jasno se definiše koje informacije mogu biti pod određenim stepenom tajnosti. Sa tim u vezi, omogućen je veći pristup informacijama na koje se neće primjenjivati zaštita tajnih podataka.
Uticaji na zaštitu životne okoline	Bez uticaja iz razloga što poslovanje robnih rezervi nema nikakve ili ima zanemarljiv uticaj na okoliš	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Bez uticaja iz razloga što poslovanje robnih rezervi nema nikakve ili ima zanemarljiv uticaj na okoliš
Koruptivni rizici	Zadržavanjem postojećeg stanja onemogućavaju se transparentniji postupci nabavke robnih rezervi, te su kazne iz postojećeg zakona nesrazmjerne i nemaju snagu odvraćanja od počinjenja prekršaja iz postojećeg zakona.	Vidjeti rubriku 3. Opcija 2.	Usvajanjem novog normativnog okvira stvaraju se preduvjeti da se sve nabavke robnih rezervi provode kroz postupak javnih nabavki, čime se vrlo značajno utiče na transparentnost postupka nabavki, a prekršajne odredbe se određuju u maksimalno dopuštenoj visini.

5. Uporedna analiza opcija i odabir najpovoljnije opcije

Analizirajte opcije u skladu sa kriterijima iz člana 14. Uredbe.

	Opcija 1.	Opcija 2.	Opcija 3.
Postizanje cilja	Zadržavanjem postojećeg stanja ne postoji mogućnost za postizanje utvrđenih ciljeva.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Postavljeni ciljevi se novim normativnim okvirom ostvaruju u najvećoj mogućoj mjeri.
Provjedivost	Postojeći normativni okvir ne može osigurati provjedivost, što je i jedan od razloga zbog kojeg je potrebno donijeti novi propis, budući da postoji značajan sukob postojećeg propisa sa propisima koji regulišu određena pitanja koja se tiču poslovanja Direkcije. Također, efikasnije djelovanje Direkcije u	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Donošenjem ovog zakona osiguravaju se adekvatna pravna rješenja kojim se novi zakon uskladjuje sa odredbama zakona koji reguliše javne nabavke i zaštitu tajnih podataka, in a taj način način provedbu na način koji je usklađen sa svim propisima koje

	vanrednim okolnostima nije moguće u postojećem normativnom okviru.		primjenjuje Direkcija u svom poslovanju. Isto tako, omogućeno je Direkciji efikasnije djelovanje na način da postoji mogućnost formiranja tijela koje može koordinisati aktivnosti na terenu između Direkcije i ostalih pravnih lica koje mogu pomoći u vanrednim situacijama i u stanju potrebe.
Jasnoća	Postojeći pravni okvir je prevaziđen, obzirom na starost propisa, te stoga određene vrlo bitne odredbe moraju biti mnogo preciznije definisane kako bi bile uskladene sa postojećim propisima, te kako bi bile jasne i ne bi ostavljale dileme pri njihovoj primjeni.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Donošenjem novog zakona svi aspekti poslovanja Direkcije postaju jasniji za primjenu, te se jasno definišu okolnosti primjene izuzetaka ukoliko isti postoje.
Troškovi primjene	Troškovi primjene ne utiču na osiguranje uštede, niti iziskuju dodatna sredstva.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Donošenje ovog propisa ne iziskuje dodatna sredstva u Budžetu.
Usklađenost	Postojeći normativni okvir nije usklađen prvenstveno sa zakonima na državnom nivou kojima se regulišu postupci javnih nabavki i zaštita tajnih podataka.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Jedan od ciljeva ovog propisa jeste i usklađivanje sa propisima koji regulišu bitne aspekte poslovanja Direkcije kojim se regulišu postupci javnih nabavki i zaštita tajnih podataka. Novim normativnim okvirom može se konstatovati da će postojati visoka usklađenost navedenih propisa.
Integralni pristup	Integralni pristup osiguran.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Integralni pristup osiguran.
Održivost	Održivost propisa je upitna iz razloga neusklađenosti sa propisima koji uređuju oblast zaštite tajnih podataka i posebno postupka javnih nabavki. Shodno tome, određene preporuke za izmjenu propisa došle su i izvan obrađivača, kako je i navedeno u	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Usvajanjem predloženih izmjena i dopuna ovog Zakona osigurava se dugoročni pozitivan uticaj predloženih rješenja.

	tački 1. Analiza stanja i identifikacija problema		
Efikasnost	Postojeća rješenja nisu dovoljno efikasna što se pokazalo kroz njegovu dosadašnju primjenu u praksi.	Vidjeti rubriku 3. opcija 2.	Predložena rješenja su efikasna, kako zbog usklađenosti tako i zbog novih predloženih rješenja kojima se uređuju uočeni nedostaci postojećeg normativnog okvira.

6. Odabrana opcija

Navedite odabranu opciju i dajte obrazloženje razloga za odabir ove opcije kao najpovoljnije

Odgovor: Opcija broj 3. U skladu sa gore provedenim analizama, i u skladu sa kriterijima Uredbe, očito je da je najefikasnija opcija donošenje novog normativnog okvira kojima će se adresirati svi uočeni problemi, te ispuniti identificirani ciljevi.

7. Provodenje konsultacija

7.1. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o kantonalnim organima i drugim institucijama Kantona i drugih nivoa vlasti sa kojima su provedene konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.

Odgovor: Skupština Kantona Sarajevo je, na Devetoj radnoj sjednici, održanoj dana 04.10.2023. godine, donijela Zaključak broj: 01-02-42775/23 kojim je utvrdila Nacrt Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo te isti uputila u javnu raspravu u trajanju od 60 dana. U tački 2. Zaključka je navedeno da su učesnici u javnoj raspravi kantonalni organi uprave i jedinice lokalne samouprave, naučne i stručne ustanove.
Shodno navedenom, po okončanju javne rasprave. svoje pismene primjedbe, prijedloge i sugestije dostavili su: Općina Stari Grad Sarajevo, Ekonomsko – socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo, Općina Novi Grad Sarajevo, Klub zastupnika SDP u Skupštini Kantona Sarajevo.

Nakon razmatranja dostavljenih primjedbi, prijedloga i sugestija, ministarstvo je sačinilo Izvještaj o provedenoj javnoj raspravi, gdje su primjedbe koje su uvažene ugrađene u tekst prijedloga Zakona, a za one koje nisu prihvaćene, dato je obrazloženje. U prilog javne rasprave uvrštene su i primjedbe zastupnika koje su date na sjednici Skupštine kantona Sarajevo.

Izvještaj o rezultatima javne rasprave je sastavni dio ovog obrasca.

7.2. Navedite podatke iz izvještaja o provedenim konsultacijama (izvještaj se obavezno prilaže) o institucijama, organizacijama i pojedincima sa kojima su provedene javne konsultacije, uključujući vrijeme konsultacija, metode konsultacija, zaprimljene primjedbe i sugestije, te ishode koje su konsultacije imale na sadržaj propisa.

Odgovor: Izvještaj o rezultatima javne rasprave je sastavni dio ovog obrasca.

8. Praćenje i evaluacija

8.1. Navedite pokazatelje izvršenja i uspješnosti provođenja propisa, koji uključuju polazne i ciljne vrijednosti, izvore i metode prikupljanja i verifikacije podataka, koji će biti korišteni za praćenje provođenja propisa u skladu sa članom 19. Uredbe.

Odgovor: Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo će pripremati i podnosići Vladi Kantona Sarajevo godišnji izvještaj o provođenju ovog zakona za proteklu godinu.

8.2. Navedite plan za provođenje evaluacije propisa u skladu sa članom 20. Uredbe.

Odgovor: Evaluacija će se provoditi svake treće godine, uz mogućnost angažovanja vanjskih stručnjaka ili pribavljanje izvještaja nadležnih institucija.

9. Zaključak

Ukratko predstavite ukupne rezultate provedene procjene uticaja, sa osrvtom na analizu opcija u skladu sa kriterijima, rezultate konsultacija i opisom odabranih rješenja koja se upućuju u dalju zakonodavnu proceduru.

Odgovor: Uzimajući u obzir kriterije iz Uredbe o procjeni uticaja propisa, rezultate nakon provedene javne rasprave i konsultacija, Direkcija za robne rezerve Kantona Sarajevo sačinila je prijedlog Zakona o robnim rezevama Kantona Sarajevo, kojim se poslovanje Direkcije usklađuje sa važećim zakonima viših nivoa vlasti, čini poslovanje Direkcije transparentnijom, na kvalitetniji način štiti imovina Kantona Sarajevo, poboljšava operativno djelovanje Direkcije, uvodi srednjeročno planiranje, te u konačnici uvažavaju preporuke Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine.

PRIBAVLJENA MIŠLJENJA KONTROLNIH TIJELA (popunjava se nakon pribavljanja mišljenja i izmjena obrasca u skladu sa mišljenjima)

Kontrolno tijelo	Datum dostavljanja mišljenja i broj akta	Mišljenje priloženo	Mišljenje potvrđuje procjenu uticaja	Sažetak mišljenja i opis izmjena Obrasca 2. i odabranih rješenja u skladu sa mišljenjem	Očitovanje u vezi sa spornim pitanjima u slučaju neslaganja obradivača sa mišljenjem

		DA/NE	DA/NE		
Ministarstvo finansija (daje mišljenje u pogledu provjere procjene fiskalnih uticaja i ekonomskih uticaja)					
Ministarstvo za rad, socijalnu politiku, raseljena lica i izbjeglice (daje mišljenje pogledu provjere provedene procjene socijalnih uticaja)					
Ministarstvo pravde i uprave (daje mišljenje u pogledu provjere provedene procjene uticaja na zaštitu ljudskih prava i sloboda)					
Ministarstvo komunalne privrede, infrastrukture, prostornog uređenja, građenja i zaštite okoliša (daje mišljenje u pogledu provjere procjene uticaja na životnu sredinu)					
Ured za borbu protiv korupcije i upravljanje kvalitetom (daje mišljenje u pogledu procjene uticaja koruptivnih rizika u zakonima)					

**IZJAVA O PROVOĐENJU SVEOBUVATNE PROCJENE UTICAJA PROPISA, PROVOĐENJU KONSULTACIJAMA I PRIBAVLJANJU MIŠLJENJA
KONTROLNIH TIJELA**

Svojim potpisom koordinator postupka procjene uticaja i svojim potpisom i pečatom rukovodilac obrađivača potvrđuju da je provedena sveobuhvatna procjena uticaja propisa u skladu sa Uredbom o procjeni uticaja propisa u Kantonu Sarajevo i drugim relevantnim propisima.

KOORDINATOR POSTUPKA PROCJENE UTICAJA

Datum i mjesto

22.11.2024. godine, Sarajevo

Eldin Šarić

RUKOVODILOCA OBRAĐIVAČA

M.P

Datum i mjesto

22.11.2024. godine, Sarajevo

DIREKTORICA

Kanita Imamović - Gušić

**IZVJEŠTAJ
O JAVNOJ RASPRAVI NA NACRT ZAKONA O ROBNIM REZERVAMA KANTONA SARAJEVO**

Skupština Kantona Sarajevo je na Devetoj radnoj sjednici održanoj dana 04.10.2023. godine utvrdila nacrt Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo i uputila ga u javnu raspravu u trajanju od 60 dana.

Nakon proteka ostavljenog roka, Direkcija za robne reserve Kantona Sarajevo pripremila je prijedlog Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo.

U toku javne rasprave, svoje inicijative, primjedbe i sugestije su dostavili:

1. Općina Stari Grad Sarajevo, aktom broj: 12-45-7028/23 od 19.10.2023. godine,
2. Ekonomsko – socijalno vijeće za područje Kantona Sarajevo, aktom broj: 13-04-46286-1/23 od 15.11.2023. godine,
3. Općina Novi Grad Sarajevo, aktom broj: 02/10-40-25759/23 od 08.11.2023. godine,
4. Klub zastupnika SDP u Skupštini Kantona Sarajevo od 14.12.2023. godine

Pored navedenog, u ovom izvještaju su prema izvodu iz stenograma Devete radne sjednice održane dana 04.10.2023. godine sadržane primjedbe, prijedlozi i mišljenja zastupnika u Skupštini Kantona Sarajevo o Nacrtu Zakona o robnim rezervama Kantona Sarajevo.

PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I SUGESTIJE

I - GENERALNE PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I SUGESTIJE

ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Vedrana Vujović: Kako je Zakon o robnim rezervama Federacije Bosne i Hercegovine u fazi prednacrtva bilo bi dobro da se u javnoj raspravi uključi nivo Federacije, te da ovaj zakon bude usklađen djelomično i sa tim prednacrtom ili nacrtom zakona koji će biti usvojen na nivou Federacije, da bi se izbjegle nove izmjene ili dopune zbog neusklađenosti.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje:

Nadležnost u pogledu upravljanja robnim rezervama nije isključiva nadležnost Federacije BiH, stoga nije nužno da zakoni o robnim rezervama na nivou entiteta i nivou kantona budu u potpunosti usklađeni jedan sa drugim.

II – POJEDINAČNE PRIMJEDBE, PRIJEDLOZI I SUGESTIJE

Član 4.

(Struktura robnih rezervi)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Sanela Klarić: Trebalo bi da se predvide dvije grupe robnih rezervi: jedna stalna i jedna interventna, stalne u smislu namirnica koje se koriste, nabavljaju, čuvaju za slučaj prirodnih ili drugih vanrednih stanja, a interventne one koje se koriste kako bi se utjecalo na ponudu i potražnju na tržištu sa ciljem korigovanja maloprodajnih cijena, te bi trebalo razdvojiti i skladištenje istih.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje:

U pogledu razdvajanja na stalne i interventne robne rezerve, mišljenja smo da za istim nema potrebe, da se na taj način lako može desiti da postoji nemogućnost upotrebe istih zbog tako određene namjene, iako postoje zalihe potrebne robe, te da cijelokupne zalihe robnih rezervi trebaju biti na raspolaganju u slučaju događaja i posljedica koje često nije moguće predvidjeti.

2. Klub zastupnika SDP

U članu 4. stav (2) riječi: „hartije od vrijednosti“, zamijeniti riječima: „vrijednosni papiri“.

Obrazloženje: Navedene izraze je potrebno terminološki uskladiti sa važećim zakonodavstvom u Federaciji Bosne i Hercegovine.

3. OBRAĐIVAČ

U stavu (2) riječ: „preduzeća“, zamjenjuje se riječima: „privredna društva“, zbog izjednačavanja terminologije u ostatku teksta.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se prihvataju.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni sadržani su u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 5. (Formiranje robnih rezervi)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 5. stav (2) riječ: „kantonalnih“, briše se.

Obrazloženje: U članu 1. pojam „robne rezerve“ je već precizno definisan, te je potrebno uskladiti pojmove.

STAV PREDLAGAČA: Primjedbe se prihvataju.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni sadržani su u odredbama Prijedloga Zakona.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 5. Stav (2) riječi: „program“ mijenjaju se u riječi: „plan“.

Obrazloženje:

Ustanovljeno je da se u tekstu Nacrta Zakona za isti pojam koji se odnosi na dokument planiranja upotrebljavaju izrazi „plan“ i „program“. Kako je nužno jasno definisati pojmove, za srednjeročno i godišnje planiranje smatramo da je najadekvatniji izraz „plan“.

Prijedlozi su sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 6. (Plan robnih rezervi)

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 6. riječ „Godišnjim“, briše se.

Obrazloženje

Ovom izmjenom, osim godišnjeg plana, utvrđuje se i sadržaj petogodišnjeg plana formiranja robnih rezervi.

Prijedlozi su sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 7. (Kupovina robnih rezervi)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Sanela Klarić: Potrebno je primat dati domaćim proizvodima, jer se ostavlja mogućnost da se nabavlja roba koja nije domaćeg porijekla.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje:

Opredjeljenje predлагаča ovog zakona je transparentno poslovanje Direkcije kroz sistem javnih nabavki. Sa tim u vezi, trenutno važeći propisi koji se tiču javnih nabavki ne definišu preferencijalni tretman domaćih proizvoda, te bi odredbe u tenderskoj dokumentaciji koja sadrži ovakve odredbe sasvim sigurno bile osporene u provođenju postupka javne nabavke, a Direkcija bi se našla u bezizlaznoj situaciji kada bi je Zakon o robnim rezervama obavezivao na preferencijalni tretman, dok Zakon o javnim nabavkama ne dozvoljava nabavku po tim uslovima. Iz tog razloga nije moguće uvažiti ovu primjedbu.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 7. stav (1) iza riječi: „proizvođača“, dodaju se riječi: „u skladu sa propisima kojima se uređuje postupak javne nabavke“, čime se jasno definiše način kupovine robnih rezervi.

Također, Zakonom o javnim nabavkama nije definisano da tenderska dokumentacija može sadržavati odredbe o preferencijalnom tretmanu domaćih proizvođača. Stoga je član 7. potrebno redefinisati na način da se navedeno uskladi sa važećim propisima.

Prijedlozi su sadržani u odredbama Prijedloga Zakona

Član 8. (Zanavljanje robnih rezervi)

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 8. stav (1) brisati riječ: „Kantona“, radi usaglašavanja teksta sa usvojenom primjedbom SDP-a na član 5.

U članu 8. stav (1) iza riječi: „nabavkom“ stavlja se interpunkcijski znak: zarez i dodaju se riječi:

„davanjem u zajam uz saglasnost Vlade“.

Obrazloženje

Na ovaj način Direkciji za robne rezerve **povećava se stepen sigurnosti vraćanja robe date u zajam**, obzirom da je pri davanju u zajam moguće predvidjeti povrat robe ili povrat novčane protuvrijednosti robe date u zajam.

Prijedlozi su sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

2. Klub zastupnika SDP

U članu 8. stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Poslovni subjekti koji u svojim skladišnim kapacitetima čuvaju robe Direkcije, a u skladu sa ugovorima koje su potpisali sa Direkcijom, dužni su se strogo držati roka zanavljanja roba koja se nalazi u njihovim skladištima iz stava (2) ovog člana.“

Obrazloženje: Prethodni tekst je bez potrebe neodređen, te smatramo da je potrebno jasno odrediti o kojim rokovima se radi.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se djelimično prihvata.

Obrazloženje:

Predlagač je prihvatio primjedbu suštinski, te je uredio nomotehnički kako bi se istakao rok iz stava (2).

Prijedlog je sadržan u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 9. (Korištenje robnih rezervi)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 9. Zakona, iza postojećeg stava c) dodati stav d) kako slijedi:

U drugim slučajevima koji su određeni posebnim propisima, uz prethodnu saglasnost Vlade Kantona Sarajevo.

Obrazloženje: Organizacionim zakonom u KS (Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave Kantona Sarajevo, „Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 40/22) u članu 26. propisuje mogućnost koja se predlaže gore navedenim stavom.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje:

Predlagač je u istom članu doda novi stav (3) u kojem su sadržane navedene odredbe.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 9. dodaju se novi stavovi (2) i (3) i glase:

,,(2) Robne rezerve koje se koriste u slučajevima iz stava (1) ovog člana moraju se nadomjestiti u roku od ne dužem od 12 mjeseci od dana predaje robe istom vrstom i količinom robe koja čini robne rezerve, odnosno mora se preraspodjelom novčanih sredstava ili u budžetu Kantona osigurati novčana protuvrijednost za popunu te količine robe koja čini robne rezerve.
(3) Vlada može izvršiti prenos pojedinih sredstava iz robnih rezervi uz naknadu ili bez naknade drugim organima i organizacijama, udruženjima i jedinicima lokalne samouprave, uz konsultacije sa direktorom Direkcije, pri čemu se posebno vodi računa o trenutnom stanju robnih rezervi.“

Obrazloženje

Zadatak Direkcije jeste obezbjeđivanje snabdjevenosti i stabilnosti tržišta. Shodno tome, u slučajevima korištenja robe iz robnih rezervi na propisan način, nužno je utvrditi i obavezu da se nadoknade utrošena sredstva kako bi se u što kraćem roku obezbjedila snabdjevenost i osigurao postignuti kontinuitet raspolaganja robnim zalihama.

Uvažavajući specifične potrebe za osnovnim životnim namirnicama koje se mogu pojaviti, Vlada Kantona Sarajevo može izvršiti prenos određenih sredstava pri čemu će se posebno voditi računa da se ne ugroze količine robnih rezervi, pri čemu će se Vlada konsultovati sa direktorom Direkcije.

Član 13. **(Obaveze poslovnih subjekata)**

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 13. dodaju se stavovi (4) i (5) koji glase:

,,(4) Robe koje čine robne rezerve, a koje su uskladištene kod poslovnog subjekta iz stava (1) ovog člana ne mogu biti predmetom izvršnog postupka, niti osiguranja potraživanja trećih osoba prema tim poslovnim subjektima.
(5) U slučaju pokretanja predstečajnog i stečajnog postupka nad poslovnim subjektom iz člana (1) ovog člana, a kod kojeg je uskladištena roba koja čini robne rezerve, priznaje se izlučno pravo u korist Direkcije, na temelju ugovora o skladištenju, i to u količini i kvaliteti određenoj ugovorom, odnosno novčanoj protuvrijednosti ako robe koja čini robne rezerve nema.“

Obrazloženje

Predlagач je mišljenja da je nužno utvrditi zakonski osnov za slučaj koji je moguć u praksi, te na taj način dodatno obezbjediti robu iz robnih rezervi koja se nalazi kod trećih lica, i sprijeći njenu zloupotrebu i nezakonito korištenje.

Član 14. **(Osiguranje robnih rezervi)**

1. Klub zastupnika SDP

U članu 14. iza riječi „subjekata“ dodati: „policom vinkuliranom u korist Direkcije“

Dodatno, u članu 14. dodati stav (2) koji glasi:

„Izuzetno od stava (1) ovog člana Direkcija može izvršiti osiguranje roba koje se skladiše kod drugog poslovnog subjekta ukoliko to smatra opravdanim, a o čemu odluku donosi Direktor.“

Obrazloženje: Smatramo da je potrebno detaljno definisati korisnika osiguranja, odnosno Direkciju, kako bi se izbjegla eventualna drugaćija tumačenja ove odredbe. Također, potrebno je ostaviti mogućnost rukovodstvu Direkcije da izvrši direktno osiguranje roba koje skladišti kod drugog poslovnog subjekta, u skladu sa potrebama, a imajući u vidu sam karakter i vrijednost robe.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se prihvataju.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 16. (Tajnost podataka poslovanja robnih rezervi)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Da li smatrate da se stepen tajnosti može zloupotrebljavati u smislu širokog zaobilaženja Zakona o javnim nabavkama?

Muamer Bandić: Da li je zatraženo mišljenje Agencije za javne nabavke, i na osnovu čega su definisani pojmovi tajnog postupka i tajnog ugovora, iz čega se crpi pravni osnov za zaobilaženje Zakona o javnim nabavkama? Potrebno je uputiti zahtjev za mišljenje Agenciji za javne nabavke da bi se otkonile dileme da li se mogu provoditi nabavke po izuzeću na osnovu ovog propisa.

Jelena Pekić: Član 16. stav (3) koji glasi: „Ugovori koji sadrže tajne podatke iz stava (2) ovog člana smatraju se državnom tajnom u kontekstu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.“, potrebno je promijeniti.

Jasmin Šaljić: Obzirom da samo direktor propisuje tajnost podataka, smatram da bi trebao još neko učestvovati u pogledu stepena kategorizacije tajnosti.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 16. stav (1) riječi: „Zakonom o zaštiti tajnih podataka („Službeni glasnik BiH“, br. 54/05 i 12/09)“, zamjenjuju se riječima: „propisima kojima se uređuje zaštita tajnih podataka“.

U stavu (2) riječi „smatra se“, zamjenjuju se riječima: „može se smatrati“.

Stav (3) mijenja se i glasi:

„(3) Dokumenti iz stava (2) ovog člana koji nose oznaku jednog od stepena tajnosti biće zaštićeni u skladu sa odredbama propisima kojima se uređuje zaštita tajnih podataka.“

U članu 16. stav (4) riječ: „propisuje“, zamjenjuje se sa riječju: „određuje“.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se djelimično prihvataju.

Obrazloženje:

U stavu (1) zamijenjen je tačan naziv Zakona o zaštiti tajnih podataka, zbog činjenice da postoji mogućnost izmjene ovog propisa ili donošenja novog koji će urediti ovu materiju, te se stoga

koristi generični naziv koji u svakom slučaju ukazuje na predmetni propis, bez obzira na njegov naziv ili vrijeme donošenja.

Direkcija je shodno navedenim prijedlozima, Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine uputila zahtjev za davanje mišljenja na postavljena pitanja obzirom da je Zakon o zaštiti tajnih podataka *lex specialis* u oblasti zaštite tajnih podataka i da je Ministarstvo sigurnosti Bosne i Hercegovine nadležno za davanje mišljenja o ovom Zakonu.

U mišljenju Ministarstva sigurnosti broj: 11-04-09-6721-1/23 od 30.11.2023. godine navedeno je da se procjena značaja podataka i prijedlog određivanja tajnosti vrši u okviru ovlaštenja organa na nivou BiH, entitetskih ili organa i institucija na ostalim nivoima državne organizacije Bosne i Hercegovine. Također, u mišljenju je napomenuto na karakter klasificiranog ugovora koji sadrži tajne podatke, te na odredbe zakona koji tajni podatak definišu kao podatak čije bi otkrivanje neovlaštenoj osobi, sredstvima javnog informisanja, organizaciji instituciji, organu ili drugoj državi, odnosno organu druge države, moglo prouzrokovati ugrožavanje integriteta Bosne i Hercegovine, naročito u oblasti javne sigurnosti ili u oblasti naučnih, istraživačkih, tehnoloških, privrednih i finansijskih poslova od važnosti za sigurnost funkcionisanja institucija Bosne i Hercegovine, odnosno sigurnosnih struktura na svim nivoima državne organizacije Bosne i Hercegovine.

Potom je Direkcija uputila zahtjev za mišljenje Agenciji za javne nabavke, koja je odgovorila svojim mišljenjem broj: 03-02-1-2189-2/23 od 04.12.2023. godine (evidentno se radi o tehničkoj greški pri navođenju datuma budući da je Direkcija svoj akt uputila 11.12.2023. godine).

U mišljenju Agencije za javne nabavke navodi se da su Zakonom o javnim nabavkama propisana izuzeća za nabavke koje moraju biti popraćene posebnim bezbjednosnim mjerama, a da je pojam tajnosti definisan relevantnim odredbama Zakona o zaštiti tajnih podataka. Odnosno, dodaje se da je riječ o upućujućoj normi, gdje je za primjenu iste neophodno dokazati ispunjenje uslova propisanih materijalnim propisima kao što su Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine, Zakon o zaštiti tajnih podataka i ostalim važećim propisima koji regulišu bezbjednosne interese Bosne i Hercegovine, a za šta Agencija nije nadležna.

Stoga je opredjeljenje Direkcije kao predлагаča Zakona o robnim rezervama da se ostavi mogućnost procjenjivanja potrebe određivanja tajnosti podataka samo za onaj skup informacija koji može biti od sigurnosnog značaja, kao što je cjelokupna struktura robnih rezervi, sveukupne količine robnih rezervi, sveukupna vrijednost robnih rezervi, skladištenje i zanavljanje robnih rezervi, kao i teritorijalni razmještaj, što je uređeno članom 16. stav (2).

Također, stav (3) koji je glasio: „Ugovori koji sadrže tajne podatke iz stava (2) ovog člana smatraju se državnom tajnom u kontekstu Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, broj: 39/14)“ briše se obzirom da su u istom korištene definicije Zakona o javnim nabavkama koje su naknadno izmijenjene.

Novi član (3) je uređen na način se jasno definiše koji dokumenti su zaštićeni Zakonom o zaštiti tajnih podataka, odnosno samo oni koji nose oznaku jednog od stepena tajnosti.

U stavu (4) je zamijenjena riječ „propisuje“ riječju „određuje“, budući da je terminološki ispravan i sa višim propisom uskladen izraz da direktor određuje stepen tajnosti.

U pogledu ovlaštenih osoba za određivanje stepena tajnosti, Direkcija je obavezna da provodi Zakon o zaštiti tajnih podataka, odnosno propis koji uređuje navedenu oblast, a on jasno propisuje ko su ovlaštena lica za određivanje stepena tajnosti, te je u skladu sa članom 87. Zakona o zaštiti tajnih podataka obaveza svih nadležnih organa da usaglase odgovarajuće odredbe zakona i provedbenih propisa donesenih na osnovu Zakona, a naročito u oblasti označavanja tajnih podataka.

Član 17.
(Postupanje Vlade)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Nacrt Zakona nije definisao pojam krajnje hitnosti i nije propisao na koji način će se isključivo izbjegavati Zakon o javnim nabavkama.

Muamer Bandić: Nije dozvoljeno da Vlada Kantona može odrediti stepen tajnosti, budući da zakoni niže pravne snage moraju biti usklađeni sa zakonima više pravne snage, i navedite koja tačno odredba poslije posljednje izmjene Zakona o javnim nabavkama daje pravni odnos za ovakvo postupanje.

2. Klub zastupnika SDP

U članu 17. stav (2) riječ: „pozitivnim“, mijenja se u riječ: „važećim“.

Obrazloženje: Smatramo da se navedeni izraz nomotehnički nepravilan i da treba biti zamijenjen odgovarajućim.

3. OBRAĐIVAČ ZAKONA

Uočeno je od strane predлагаča da bi primjerenoj naziv ovog člana umjesto „Nadležnost Vlade“ bio „Postupanje Vlade“, jer je nadležnost Vlade šira od odredbi navedenih u članu 17. dok se istim propisuje postupanje Vlade u određenim okolnostima.

Stav (2) mijenja se i dodaje stav (3) koji glase:

„(2) Vlada će samostalno ili na prijedlog direktora Direkcije, po nastupanju okolnosti u članu 9. tč. a), b) i c) ovog zakona, ili u slučajevima hitnosti, odlukom naložiti direktoru Direkcije da na pojedinačne nabavke robnih rezervi, radova i usluga odredi oznaku stepena tajnosti i u skladu sa važećim zakonskim propisima izvrši nabavku roba, usluga i radova.

(3) Hitnost se podrazumijeva u slučaju nastupanja posebnih okolnosti koje podrazumijevaju vanredni događaj ili određeno stanje koje ugrožava život i zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, znatno narušava okoliš, privrednu aktivnost ili uzrokuje znatnu privrednu štetu, te velike nesreće ili katastrofe.“

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se djelimično prihvataju.

Obrazloženje: Kako je navedeno pri razmatranju primjedbi na član 16. Nacrtu Zakona o robnim rezervama, Direkcija je uputila zahtjev za davanje mišljenja Ministarstvu sigurnosti Bosne i Hercegovine, te Agenciji za javne nabavke koji su potvrdili da niži nivoi vlasti mogu određivati stepen tajnosti ukoliko su ispunjeni zakonski uslovi. U mišljenju Ministarstva sigurnosti navedeno je da su nadležni organi u okviru svojih ovlaštenja cijenili sigurnosni značaj podataka i ocijenili potrebnim određivanje tajnosti istih. Ministarstvo je u mišljenju naglasilo da je nužno uskladiti sve propise na svim ostalim nivoima vlasti, a koji se tiču zaštite tajnih podataka.

Također, kako je gore navedeno, Agencija za javne nabavke je u svom mišljenju navela da je kada se govori o izuzeću od Zakona o javnim nabavkama riječ je o upućujućoj normi, gdje je za primjenu iste neophodno dokazati ispunjenje uslova propisanih materijalnim propisima kao što su Zakon o odbrani Bosne i Hercegovine, Zakon o zaštiti tajnih podataka i ostalim važećim propisima koji regulišu bezbjedonosne interese Bosne i Hercegovine. Obzirom da je iz mišljenja Ministarstva sigurnosti vidljivo da se tajnost podataka koji se tiču robnih rezervi

nalazi u okviru nadležnosti kantonalnih organa vlasti, članom 16. je definisano šta može biti predmetom određivanja tajnosti podataka.

Stav i predлагаča je da je nužno definisati pojam hitnosti, te je stoga obuhvaćen niz događaja ili stanja u kojima postoji realna potreba za angažovanjem zaliha robnih rezervi ili potreba za hitnom nabavkom istih, a sve u cilju sprječavanja štetnih posljedica po živote, zdravlje građana, imovinu veće vrijednosti, okoliš i privrednu aktivnost.

Također, predlagач je mišljenja da je od termina koji je upotrebljavan „krajnja hitnost“, primjerenoji termin „hitnost“, jer bi prethodno podrazumijevalo stepenovanje termina, i moglo dovesti do nejasnoća u primjeni zakona.

Član 19. (Nabavka roba robnih rezervi)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 19. stav (1) broj „16“ mijenja se u broj: „17“.

Obrazloženje: Postupak nabavki je preciziran članom 17., a ne 16. nacrta Zakona.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se prihvata.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 21. (Upravljanje robnim rezervama)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 21. Zakona stav (k) mijenja se i glasi:

„Odobrava korištenje robnih rezervi u skladu sa čl. 9. Zakona na tržištima kantona, entiteta i Brčko Distrikta.“

Obrazloženje: Potrebno je jasnije definisati datu odredbu.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se prihvata.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 21. tačka e) riječ „program“, uskladjuje se sa prethodnim članovima i zamjenjuje se riječju „plan“.

Tačka h) razdvaja se na dvije tačke, te glasi: „

- h) donosi posebnu odluku u slučajevima kada se vrši otkup poljoprivrednih proizvoda od poljoprivrednih proizvođača;
- i) kada bi primjena postupka javne nabavke dovela do otkrivanja tajnih podataka;“

Tačke i), j), k), l) i m) sada postaju tačke j), k), l), m) i n).

U tački j) koja zbog prethodne izmjene postaje tačka k) riječ „odlučuje“ zamjenjuje se riječju „odobrava“.

Obrazloženje

Kako je navedeno, riječ „program“ zamjenjuje se riječju „plan“ s obzirom da se ista terminologija koristi za naziv srednjeročnog plana.

Nadalje, predlagач smatra da je potrebno razdvojiti i tako posebno naglasiti da se jasno radi o različitim situacijama kada se govori o otkupu poljoprivrednih proizvoda i do postupka javnih nabavki u kojima može doći do otkrivanja tajnih podataka, te da ih je potrebno odvojiti i kao različite tačke.

Riječ „odlučuje“ zamijenjena je riječju „odobrava“ iz razloga što je se privremeno angažovanje opreme i ljudi za potrebe Direkcije vrši na prijedlog Direktora, te shodno tome Vlada može dati svoje odobrenje odnosno saglasnost na navedeni prijedlog.

Član 23. (Poslovanje Direkcije)

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 23. stav (3) riječ: „preduzeća“, zamjenjuje se riječima: „privredna društva“, zbog izjednačavanja terminologije u ostatku teksta

Također, briše se, rečenica u stavu (3) „Direkcija u pravilu svake godine bira poslovnog subjekta za poslove uvoza roba, na osnovu javnog poziva u skladu sa zakonom.“

Obrazloženje

Predlagач je mišljenja da je navedena odredba teško sprovodljiva u praksi jer bi se morao provoditi postupak za neodređene vrstu i količinu robe, te bi se i ako bi navedeno bilo poznato, shodno postojećoj praksi, navedene usluge uvoza roba mogle na efikasniji način izvršiti u okviru propisanog vrijednosnog razreda jednostavnog postupka javnih nabavki kao što je direktni sporazum.

Član 25. (Direktor Direkcije)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 25. stav (2) dodati tačku b) koja glasi:

„b) srednjoročni program rada Direkcije;“

Dosadašnje tačke: b), c), d), e), f), g), h), i), j) i k) postaju tačke: c), d), e), f), g), h), i), j), k) i j).

Obrazloženje: Obzirom da je srednjoročni program uveden kao novitet i spominje se samo u članu 5. Zakona zajedno sa godišnjim programom, smatramo da je nužno da se isti navodi i u članu koji definiše rad Direktora Direkcije.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U stavu (2) tačka c) riječ „program“ usklađuje se i zamjenjuje se riječju „plan“.

U stavu (2) tačka h) riječ „prijedlog“ briše se, kao i riječ „krajnje“ u tački i), dok se tačka j) razdvaja na dvije tačke, te dosadašnja tačka k) postaje tačka l).

Obrazloženje

Navedene izmjene su načinjene u skladu sa prethodnim primjedbama, ispravkama i sugestijama.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se prihvata.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

POGLAVLJE VII – MREŽA PODRŠKE

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

Članovi u Poglavlju VII se mijenjaju i glase:

„Član 26.

(Osnivanje Mreže podrške)

- (1) Direkcija će za potrebe djelovanja u situacijama iz čl. 9 i 17. stav (3) ovog zakona osnovati Mrežu podrške Direkciji (u daljem tekstu: Mreža podrške).
- (2) U Mreži podrške Direkciji mogu biti uključene institucije, nevladine organizacije, privredna društva i sva pravna lica koja iskažu interes za pružanje podrške djelovanju Direkcije u situacijama iz stava (1) ovog člana.

Član 27.

(Rad Mreže podrške)

- (1) Radom Mreže podrške upravlja Koordinaciono tijelo kojim rukovodi direktor Direkcije ili lice koje ovlasti direktor.
- (2) U Koordinaciono tijelo iz stava (1) ovog člana, obavezno se imenuje predstavnik Kantonalne uprave civilne zaštite.
- (3) Mreža podrške koordiniše aktivnosti Direkcije i ostalih pravnih lica kako bi se na brz i efikasan način postigli efekti snabdjevenosti područja i obezbjedile minimalne potrebe stanovništva koje se nalazi u stanju potrebe.
- (4) Direktor Direkcije će donijeti pravilnik kojim će se detaljno urediti obrazovanje, djelokrug i rad mreže podrške i Koordinacionog tijela.

Član 28.

(Sredstva za opremanje i finansiranje Mreže podrške)

Direkcija će osigurati sredstva za rad mreže podrške i Koordinacionog tijela u vanrednim situacijama.“

Obrazloženje

Namjera Predлагаča iza osnivanja mreže volontera bila je da se pri potrebi operativnog djelovanja Direkcije na jednostavan i efikasan način omogući radna snaga koju Direkcija nema. Nakon održane javne rasprave, uočeno je da pojam „volonter“ izaziva zabunu, te da se dovodi u kontekst Zakona o volontiranju („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj: 110/12), što nije bila intencija predлагаča.

Shodno navedenom, a uočavajući potrebu u konkretnim situacijama, predlagič je navedene odredbe uredio na način da će se оформiti Mreža podrške, koju bi činila pravna lica koja su zainteresovana da svoje resurse stave na raspolaganje u okolnostima potrebe.

Sa tim u vezi, planirano je osnivanje i Koordinacionog tijela koje bi preduprijedilo stihjsko djelovanje u snabdijevanju područja koja se nalaze u potrebi, te bi se djelovanje Mreže i Koordinacionog tijela detaljno uredili pravilnikom koji bi donio Direktor.

Imajući u potpunosti u vidu Zakon o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća (Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, br. 39/03, 22/06 i 43/10) i Uredbu o organizovanju službi zaštite i spašavanja i jedinica civilne zaštite specijalizovane namjene Kantona Sarajevo („Službene novine Kantona Sarajevo“, br. 30/13, 29/19, 15/20, 22/20, 17/22 i 40/24), u rad Koordinacionog tijela bi obavezno bio uključen predstavnik Kantonalne uprave civilne zaštite kako bi se i Direkcija i ostala pravna lica na najkorisniji mogući način mogli pridonijeti i za vrijeme najveće potrebe u vanrednim okolnostima, kao i u periodu neposredno nakon toga.

Član 28.

(Rad mreže volontera)

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 28. riječi „posebnim propisom“ mijenjaju se u riječ: „pravilnikom“.

Obrazloženje

Obzirom da je prihvaćena primjedba u članu 32. koji se odnosi na obavezu donošenja pravilnika po usvajanju ovog zakona, zbog dosljednosti propisa vrši se ova izmjena.

Član 30.

(Kaznene odredbe za poslovne subjekte)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Kaznene odredbe za poslovne subjekte su niske.

Jelena Pekić: Da se u član 30. u stavu (1) doda riječ “kaznit će se za prekršaj” i da se stav (1) novčana kazna od 2 do 5.000 postavi na iznos od 50 do 100.000 KM, a što su gornje granice u skladu sa aktuelnim Zakonom na federalnom nivou. Da se u stavu (2) izmijeni da će se odgovorno lice umjesto od 300 do 2.000 KM kazniti za prekršaj od 2.000 do 20.000 KM.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se prihvata.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 31.

(Kaznene odredbe za direktora Direkcije)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Kaznene odredbe za Direktora su niske.

Jelena Pekić: Da se u član 31. izmijeni da će se Direktor Direkcije umjesto od 300 do 2.000 KM kazniti za prekršaj od 2.000 do 20.000 KM.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedba se prihvata.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 32.

(Donošenje podzakonskih propisa)

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Prijedlog da se ubaci obaveza da se doneše pravilnik o radu volonterske mreže.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

Rok za izradu pravilnika povećava se na šest mjeseci.

Obrazloženje

S obzirom da je Predlagač uvažio sugestiju zastupnika Mahira Devića, a u prethodnom tekstu Prijedloga Zakona napravio izmjene u nazivu, to se isti prilagođava izmijenjenom nazivu.

Također, Predlagač smatra da je rok od tri mjeseca za izradu četiri pravilnika prekratak i zbog procedure, kao i zbog ograničenih ljudskih resursa koje ima Direkcija, te se shodno tome produžava vremenski rok za donošenje navedenih pravilnika.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se prihvataju.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Član 33.

(Započeti postupci)

1. OBRAĐIVAČ ZAKONA

Mijenja se član 33. i glasi:

„Započeti postupci nabavke okončat će se po propisima koji su bili na snazi do dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Dosadašnji članovi 33. i 34. postaju članovi 34. i 35.

Obrazloženje

Zbog mogućih postupaka koji bi bili u toku stupanja na snagu ovog zakona, nužno je precizno definisati moment primjene zakona i u navedenim okolnostima.

Član 35. (Stupanje na snagu)

1. Klub zastupnika SDP

U članu 34. stav (1) broj „30“ mijenja se u broj: „90“.

Obrazloženje

Uvažavajući dinamiku poslovanja Direkcije, te da se godišnji programi rada, godišnji plan robnih rezervi i planovi nabavki donose shodno kalendarској godini, stupanje na snagu ovog zakona je najsvrsihodnije odrediti na datum početka kalendarске godine.

2. OBRAĐIVAČ ZAKONA

U članu 35. zarez se zamjenjuje tačkom i ostatak teksta iza tačke se briše.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se djelimično prihvataju

Obrazloženje:

Obzirom da je i Predlagač stava da je najrazumnije početak važenja i primjene ovog Zakona ostaviti za početak kalendarске godine, a uvažavajući vrijeme potrebno za donšenje istog i prethodne procedure, smatramo da je doovljno navesti da će Zakon stupiti na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenim novinama Kantona Sarajevo.

POPIS ROBA KOJA ČINI ROBNE REZERVE KANTONA SARAJEVO

1. ZASTUPNICI U SKUPŠTINI KANTONA SARAJEVO

Mahir Dević: Potrebno je precizirati određene robe koje mogu biti dio robnih rezervi, precizirati koja npr vozila mogu činiti robne rezerve, uvesti kategoriju zaledene hrane, izbjegavati definisanje proizvoda koji su nazivi određenih proizvođača.

2. OPĆINA NOVI GRAD SARAJEVO

- Tačka VIII – Dječija hrana Alineja “e. Eurokrem”

Navedenom tačkom “Eurokrem” preferira se jedan proizvođač čokoladnog namaza proizvođača Swisslion-Takovo. U cilju nabavke čokoladnog namaza pogodan za djecu i odrasle potrebno je zamjeniti sa riječi “čokoladni namaz” koji bi svojim organoleptičkim, kvantitativnim i kvalitativnim osobinama mogao pružiti kao proizvod koji bi u robnim rezervama koristio za ishranu djece i odraslih.

- OPREMA I ROBA ZA OPSKRBU, SMJEŠTAJ – Tačka “n. Plinska svjetiljka sa bocom”.

Kao dio roba koje čine robne rezerve KS, a koje se mogu koristiti predviđene nacrtom Zakona član 9. stav a) i b) prirodne i druge nesreće tačka n. *Plinska svjetiljka sa bocom* potrebno je izmijeniti sa riječi n. *Plinske boce sa kuhalom, grijalicom i svjetiljkom*, kako bi se navedeni

proizvod plinska kuhalja, grijalice i svjetiljke mogće koristiti na plinske boce u domaćinstvima ili druge svrhe u slučaju nužde kao alternativni izvor za kuhanje, grijanje i osvjetljenje u nedostatku električne energije.

STAV OBRAĐIVAČA: Primjedbe se prihvataju.

Obrazloženje:

Prijedlozi i sugestije su prihvaćeni i sadržani u odredbama Prijedloga Zakona.

Predlagač je uočio da je nužno uskladiti član 4. koji propisuje strukturu robnih rezervi sa popisom roba koje čine robne rezerve, stoga je uvedena kategorija Primarnih robnih rezervi, a u koje je uvršten i ukapljeni naftni plin (LPG) kao i ukapljeni prirodni plin (LNG) kao robe odnosno resursi koji su od strateške važnosti za Kanton Sarajevo.

Također, predlagač je dodao i jasnije definisao razne vrste roba koja su od značaja u okolnostima u kojima se iste koriste kao što su umjetni zasladićači za grupu stanoništva koja ima zdravstvenu potrebu za istim, vozila posebne namjene, alati i oprema za spašavanje, oprema za smještaj i opskrbu kao što s kontejneri, mobilne kuhinje i sl.